

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Biomassaverbrandingsinstallaties GDF Suez te Nijmegen

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

26 februari 2015 / rapportnummer 3006-16

1. Hoofdpunten van het milieueffectrapport (MER)

GDF Suez wil twee biomassaverbrandingsinstallaties oprichten op het terrein van de kolencentrale die ligt op het industrieterrein Noordoost Kanaalhaven te Nijmegen. Beide installaties zullen warmte leveren aan het warmtenet van Nijmegen en één installatie zal ook elektriciteit produceren. Tegelijkertijd wordt definitief gestopt met het verbranden van biomassa in de kolencentrale.¹ Voor het oprichten en gebruiken van de biomassaverbrandingsinstallaties en het ongedaan maken van de mogelijkheid om biomassa bij te stoken in de kolencentrale is een wijziging van de omgevingsvergunning nodig. De wijziging ziet zowel op de activiteiten bouwen en milieu als op het afwijken van het bestemmingsplan. Ter onderbouwing van deze wijziging wordt een project-MER opgesteld. De provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen zijn gezamenlijk bevoegd gezag in deze procedure.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')² beschouwt de volgende informatie als essentieel voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de wijziging van de omgevingsvergunning en dus als essentieel voor het MER:

- hoe voor de biomassaverbrandingsinstallaties is gezocht naar optimalisatie van de energieopbrengst en van de milieueffecten;
- de herkomst en elementaire samenstelling van de biomassa die zal worden verbrand en de invloed ervan op de emissies;
- de hinder voor de omgeving als gevolg van (geur-)emissies en geluid;
- de gevolgen van atmosferische depositie en verstoring voor natuurgebieden in de omgeving, inclusief een Passende beoordeling als significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie Biomassa-gestookte basislastketel van 8 MW_{Th} en biomassa-gestookte warmtekrachtcentrale van 20 MW_{Th} locatie Centrale Gelderland" (hierna 'de startnotitie'). Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de startnotitie voldoende aan de orde komen. Een belangrijk deel van dit advies gaat over de achtergronden van gekozen technieken en over de opzet van het effectenonderzoek omdat die slechts summier in de startnotitie zijn beschreven.

¹ Deze omschrijving van het voornemen wijkt af van wat in de startnotitie MER staat. Ze is gebaseerd op een schriftelijke toelichting van GDF die de Commissie op 23 februari 2015 ontving.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl door in het zoekvak projectnummer 3006 in te vullen.

2. Achtergrond, besluitvorming en kader

2.1 Achtergrond en besluitvorming

In de inleiding van de startnotitie staat dat het voornemen de start vormt van nieuwe activiteiten van GDF Suez op de locatie van de kolencentrale. Geef in het MER aan welke ontwikkelingen dat zijn, waarom en hoe ze zullen plaatsvinden en welke samenhang er is tussen de besluitvorming over al deze ontwikkelingen en de realisatie van de biomassaverbrandingsinstallaties.

Specificeer de rol van het voornemen binnen de bestaande energieproductie-infrastructuur ter plaatse. Geef aan hoe de warmtevraag zich ontwikkelt en welk deel van de warmtevraag door het voornemen moet worden geleverd.³

2.2 Beleidskader

Geef aan hoe de nieuwe installaties aansluiten bij:

- (de doelstellingen uit) het SER-akkoord voor energie en bijdragen aan de transitie naar een duurzame, circulaire economie;
- de ambitie van de provincie Gelderland om in 2050 energieneutraal te zijn;
- de duurzaamheidsagenda van de gemeente Nijmegen.

Beschrijf ook de wettelijke kaders waaraan het voornemen moet voldoen. Voorbeelden zijn de Nederlandse emissierichtlijn lucht en het referentiedocument (BREF) betreffende de beste beschikbare technieken voor de verbranding van afval. Ga daarbij niet alleen in op de randvoorwaarden die aan bijvoorbeeld geluid en emissies worden gesteld, maar ook op de randvoorwaarden voor de ontvangst en de op- en overslag van de brandstof.

De procedure voor de milieueffectrapportage wordt doorlopen voor de omgevingsvergunning voor beide installaties en voor het ongedaan maken van de mogelijkheid om biomassa bij te stoken in de kolencentrale. Het betreft een vergunning voor zowel de activiteiten bouwen en milieu als voor het afwijken van het bestemmingsplan. Om andere, nieuwe activiteiten mogelijk te maken zal bijvoorbeeld een integrale herziening van het bestemmingsplan nodig zijn. Geef aan hoe al deze besluiten samenhangen, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is. Geef aan of een ontheffing ingevolge de Flora- en faunawet of een vergunning ingevolge de Waterwet aan de orde zijn.

Als niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor één of meer Natura 2000-gebieden dient een Passende beoordeling te worden opgesteld. De Commissie adviseert om ook bij een project-MER een eventuele Passende beoordeling in het MER op te nemen.

³ Ook in de zienswijze van GNMF wordt gevraagd om een duidelijk beeld van (de ontwikkeling in) vraag en aanbod van warmte.

3. Voornemen, alternatieven en referentie

3.1 Voornemen en alternatieven

De voorgenomen activiteit betreft de oprichting van twee biomassaverbrandingsinstallaties voor de productie van warmte en elektriciteit en het ongedaan maken van de mogelijkheid om biomassa bij te stoken in de kolencentrale. Dat laatste vormt de opmaat voor de waarschijnlijke sluiting van de centrale per 1 januari 2016.

De twee nieuwe eenheden zullen samen maximaal 28 MW_{Th} leveren onder gelijktijdige opwekking van 4 – 5 MW_E door verbranding van (vooralsnog) 70.000 ton biomassa per jaar. De bestaande centrale kan dan alleen nog functioneren op basis van steenkool.

De productie van warmte en elektriciteit met beide biomassaverbrandingsinstallaties zal gedurende het jaar fluctueren, en daarmee zal ook de aanvoer en het gebruik van brandstof fluctueren. Het is belangrijk dat het MER niet alleen (de gevolgen van) de gemiddelde situatie in beeld brengt, maar ook (die van) de meest ongunstige situatie. Meer concreet gaat het daarbij om een dag waarin beide biomassaverbrandingsinstallaties en de kolencentrale het maximale vermogen leveren én waarbij de aanvoer van brandstof maximaal is. Beschrijf voor alle onderdelen van het proces mogelijke en geselecteerde maatregelen om effecten terug te dringen of te voorkomen.

Uit de startnotitie blijkt dat de kenmerken van de biomassaverbrandingsinstallaties al voor een belangrijk deel zijn bepaald. Voorbeelden zijn: de schoorsteenhoogte van 28 meter en het gebruik van een SCR in het rookgasreinigingssysteem en van een luchtgekoelde noodcondensor. Het MER moet laten zien hoe (milieu-)overwegingen in deze keuzes een rol hebben gespeeld. Laat dus zien hoe het optimaliseren van de energieopbrengst en de milieueffecten de afbakening van (de alternatieven voor) het voornemen heeft bepaald.⁴ Meer concreet gaat het bijvoorbeeld om het volgende:

Typen biomassa en acceptatiebeleid

Volgens de startnotitie (blz. 6) zullen 'schone' en duurzame biomassastromen worden toegepast, in hoofdzaak houtachtig materiaal. Specificeer dit verder in het MER door aan te geven

- welke soorten hout zullen worden verwerkt en welke andere (niet-hout) biomassastromen, zoals de agro-residuen die in de startnotitie worden genoemd;
- de herkomst (regionaal, Nederland, buitenland), voor zover als mogelijk, van de gebruikte biomassa;⁵
- de aard en samenstelling van eventuele verontreinigingen;
- op welke wijze de duurzaamheid⁶ van de gebruikte biomassa wordt geborgd (bijvoorbeeld via certificering). Ga in op de acceptatiecriteria en het acceptatiebeleid.

⁴ Ook de klankbordgroep Weurt vraagt naar de achtergronden van gemaakte keuzes en waarom bepaalde technieken niet als varianten of volwaardige alternatieven in het MER worden uitgewerkt.

⁵ Zie hiervoor ook de zienswijze van GNMF.

⁶ De Commissie denkt daarbij aan de Cramer-criteria, die gaan over zaken als concurrentie met voedselvoorziening, de gevolgen voor de biodiversiteit en de broeikasgasbalans.

Om de milieueffecten goed in beeld te kunnen brengen moet duidelijk worden omschreven van welke mix van biomassastromen bij het uitvoeren van berekeningen wordt uitgegaan. Beschrijf in ieder geval een brandstofpakket met de – voor wat betreft milieueffecten – meest ongunstige, elementaire⁷ samenstelling. De Commissie verstaat onder het worst-case brandstofpakket: de samenstelling van het brandstofpakket dat de grootste emissies naar de lucht, de meeste geuruitstoot en/of de meest verontreinigde asresten tot gevolg heeft.

Transport en opslag

Ga in op vervoersbewegingen die met de aanvoer van de biomassa samenhangen. Onderbouw de bandbreedte in het vervoer per as en per schip.⁸ Beschrijf welke overslagactiviteiten plaatsvinden, op welke tijdstippen (ook 's nachts) en welke hinder voor de omgeving daarvoor eventueel kan ontstaan (geluid, geur en stof). Geef ook aan welke maatregelen mogelijk zijn om die hinder terug te dringen.

De startnotitie geeft aan dat er sprake is van een in pandige opslag. Geef aan welke hoeveelheden biomassa maximaal worden opgeslagen (al dan niet voorbereikt), wat de maximale opslagduur is en welke voorzieningen en maatregelen worden getroffen om broei en brand in de opslag te voorkomen.

Vorbewerking

De startnotitie geeft aan dat een deel van het hout verkleind zal moeten worden. Beschrijf de eisen (deeltjesgrootte en vochtgehalte) waaraan het materiaal moet voldoen, welke techniek(-en) aangewend worden (op locatie of elders) om aan deze eisen te voldoen. Beschrijf de hoofdelementen van de voorbereikingsinstallatie(s), tot welke milieueffecten deze aanleiding kunnen geven, wanneer ze in bedrijf zijn en welke mitigerende maatregelen worden getroffen.

Verbranding

Neem een procesbeschrijving van de verbrandings-/productie-installaties op in het MER uitgaande van de informatie uit hoofdstuk 2 van de startnotitie. Besteed daarbij tevens aandacht wordt aan de manier waarop de capaciteit van het verbrandingsproces, afhankelijk van de energievraag, wordt geregeld. Onderbouw waarom is gekozen voor de aangegeven verbrandingstechniek en hoe daarmee een volledige verbranding van de relatief natte biomassastromen (snoeihout, groenafval) continu wordt gewaarborgd. Specificeer de stoomcondities (drukken, temperaturen) en de consequenties van gemaakte keuzes voor het rendement.

Rookgasreiniging

In hoofdstuk 2 van de startnotitie is aangegeven dat de reiniging van de afgassen zal worden uitgevoerd met een cycloon, een SCR-installatie voor de verwijdering van NO_x en een doekenfilter met dosering van toeslagstoffen op het filter. Geef aan op grond van welke (milieu-) argumenten de gekozen combinatie van reinigungsstappen de voorkeur geniet en waarom

⁷ Inzicht in de elementaire samenstelling is nodig ter onderbouwing van de noodzakelijk geachte rookgasreinigingstechnieken.

⁸ Zowel de gemeente Nijmegen als de klankbordgroep Weurt en GNMF geven in hun zienswijze aan dat een alternatief met meer transport per schip zou moeten worden onderzocht. Het MER moet dus minimaal aangeven waarom dit niet mogelijk of zinvol is.

voorzieningen voor het verwijderen van zure gasvormige componenten zoals HF, HCl en SO₂ nodig zijn.⁹

Bijzondere bedrijfssituaties/storingen in de rookgasreiniging

Presenteer een analyse van de technische en organisatorische oorzaken die kunnen leiden tot storingen in het verbrandingsproces en/of de rookgasreiniging. Geef een onderbouwing van:

- het verwachte type storingen;
- de verwachte frequentie en duur van die storingen;
- de mogelijke emissieniveaus die tijdens storingen kunnen optreden;
- de beheersmaatregelen bij de storingen;
- de keuze voor een luchtgekoelde noodcondensator.

Ga voor gegevens over frequentie, duur en emissies uit van praktijkgegevens van vergelijkbare rookgasreinigingsinstallaties bij vergelijkbare energiecentrales elders.

Geef aan of wordt voorzien in een mogelijkheid van een bypass van het reinigingssysteem, waarbij rookgassen ongezuiverd worden geëmitteerd. Zo ja, maak in het MER een inschatting van de frequentie en duur van de bypass en beschrijf organisatorische en technische maatregelen waarmee een bypass van het reinigingssysteem zoveel mogelijk wordt beperkt.

Massa- en energiebalans

Geef voor de voorgenomen activiteit integrale massa- en energiebalansen. Presenteer massabalansen inclusief eventueel in de biomassa aanwezige relevante verontreinigingen.

Maak bij de energiebalansen inzichtelijk in welke mate de geproduceerde hoeveelheid warmte en elektriciteit varieert als functie van de vraag en het eigen verbruik. Specificeer voor de minimale en maximale energielevering (warmte en elektriciteit) het netto / bruto energietisch rendement van de centrale.

Uit de massabalans moet tevens blijken wat de toegevoerde hulpstoffen zijn, welke reststoffen geproduceerd worden en hoe deze laatste eventueel worden afgevoerd.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen in de huidige activiteiten en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten, zoals nieuwe woningbouw- of bedrijfsplannen op en rond het industrieterrein.

⁹ Als de concentraties van verontreinigingen zoals zware metalen met zekerheid laag zijn en de rookgasreiniging wordt gerealiseerd zoals beschreven in de startnotitie, kan een uitgebreide vergelijking van alternatieve technieken achterwege blijven.

Voor de autonome ontwikkeling moet worden uitgegaan van een kolencentrale die functioneert conform de vigerende vergunning.^{10, 11, 12} Het MER dient dus de gevolgen te beschrijven van:

- de effecten van het gebruikmaken van de vigerende vergunning¹³;
- de effecten van beide biomassaverbrandingsinstallaties tezamen met die van een kolencentrale die voor 100% gebruikmaakt van steenkool.

Vergelijken van beide situaties moet duidelijk maken welke effecten van het voornemen positiever dan wel negatiever scores dan de referentiesituatie.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen¹⁴

4.1 Woon en leefmilieu

4.1.1 Lucht

Emissies naar lucht

Beschrijf de verwachte emissies van PM₁₀, PM_{2,5}, CO, C_xH_y, NH₃ en NO_x, en, indien de samenstelling van de brandstof daartoe aanleiding geeft, van verontreinigingen zoals zware metalen, zwavel- en halogeenverbindingen. Geef daarbij zowel maximale emissies als realistische emissies onder normale bedrijfsomstandigheden. Vermeld of het uurgemiddelde, daggemiddelde of jaargemiddelde waarden betreft. Maak een inschatting van de totale jaarvracht aan emissies. Onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen, berekeningen) in het MER.

Toets de emissies aan de vigerende wettelijke kaders zoals de Nederlandse emissierichtlijn lucht. Ga bij de biomassaverbrandingsinstallaties voor het proces, de installatie en de emissies ook in op de Beste Beschikbare Technieken zoals opgenomen in de relevante documenten (BREFs Verbranden (gevaarlijk) afval, Koelsystemen, Energy efficiency en Op- en overslag bulkgoederen en de referentiedocumenten Monitoring en Economic & cross media issues) en toets daaraan.

¹⁰ De vigerende vergunning maakt het bijstoken van biomassa mogelijk. De voorbije jaren is niet meer van die mogelijkheid gebruikgemaakt, maar die activiteit zou onmiddellijk weer kunnen worden opgestart.

¹¹ Tijdens een bezoek van de Commissie aan het bedrijf op 5 februari 2015 heeft GDF Suez aangegeven dat de biomassaverbrandingsinstallaties gebouwd worden ongeacht al of niet sluiten van de kolencentrale op 1 januari 2016. Verder is aangegeven dat er geen directe relatie is tussen de bouw van de brandingsinstallaties en andere mogelijk toekomstige activiteiten op het terrein.

¹² Vanwege de onzekere toekomst van de kolencentrale is de invulling van de referentiesituatie in diverse zienswijzen een belangrijk aandachtspunt. Het is dus belangrijk om de keuzes die op dit punt worden gemaakt helder te onderbouwen.

¹³ Let op: in een Passende beoordeling moeten de effecten worden bepaald ten opzichte van de huidige, feitelijke situatie. Omdat er de laatste jaren geen biomassa wordt bijgestookt, is een centrale die uitsluitend functioneert op basis van steenkool dan de referentie.

¹⁴ De gemeente Nijmegen geeft in haar zienswijze terecht aan dat het niet in detail uitwerken van bepaalde milieueffecten, zoals verontreiniging van bodem en grondwater, in het MER moet worden onderbouwd.

Luchtkwaliteit (immissies)

Besteed aandacht aan de invloed van de schoorsteenhoogte op de luchtkwaliteit in de omgeving. Ga in op de eventuele gevolgen van storingen in het verbrandingsproces en in de rookgasreiniging voor de emissies.

Geef naast de reeds heersende achtergrondconcentraties ook de bijdrage van de biomassa-verbrandingsinstallaties op relevante posities in de omgeving. Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007). Onderbouw de keuze van de gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen voor de luchtkwaliteit worden bepaald. Geef ten slotte ook aan in hoeverre hinder door stof kan optreden.

4.1.2 Geur

Beschrijf de verwachte emissies. Geef zowel maximale emissies als realistische emissies onder normale bedrijfsomstandigheden en onderbouw de herkomst van de emissies (metingen, schattingen, berekeningen). Maak duidelijk welke effecten op- en overslag op de emissies hebben.

Aangezien een aantal (kortstondige) emissies bij overslagactiviteiten, vanuit de hal of op maaiveldniveau direct naast de hal niet kunnen worden uitgesloten, is ook hinder als gevolg van dergelijke emissies niet op voorhand uitgesloten.¹⁵ Beschrijf de diffuse emissies en de eventuele bijdrage van de biomassaverbrandingsinstallaties aan de geurbelasting op relevante posities in de omgeving. Besteed aandacht aan de invloed van de schoorsteenhoogtes, zoals in de vorige paragraaf genoemd.

4.1.3 Geluid

Omschrijf de relevante geluidbronnen en de te verwachten geluidemissie en -immissie. Ga ook in op het geluid door (de alternatieven voor) de aanvoer van brandstoffen, door op- en overslagactiviteiten en door de noodvoorzieningen. Geef aan welke maatregelen worden getroffen om de geluidemissie en -immissie naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken.

Breng per alternatief de optredende langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en maximale geluidniveaus in beeld ter hoogte van geluidgevoelige bestemmingen. De berekeningen dienen te worden verricht volgens de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999'. Geef aan hoe de nieuwe activiteiten inpasbaar zijn in de geluidszone rondom het industrieterrein Noordoost Kanaalhaven en welke (aanvullende) maatregelen er eventueel mogelijk zijn.

Besteed in het MER aandacht aan de geluideffecten gedurende de aanlegfase (transport, werkzaamheden en bouwactiviteiten), de duur hiervan, de tijdstippen (dag en/of nacht) waarop de pieken kunnen optreden en mogelijke maatregelen om de eventuele overlast te beperken.

¹⁵ Wanneer biomassa gedurende langere tijd wordt opgeslagen, zal deze opslag meer geur gaan veroorzaken.

4.2 Klimaat

Geef kwantitatief aan hoe de installaties bijdragen aan de verduurzaming van warmte- en elektriciteitslevering in Nijmegen en daarbuiten.¹⁶

4.3 Natuur

In de startnotitie is in hoofdstuk 8 aangegeven dat het MER aandacht zal besteden aan de gevolgen van stikstofdepositie. Inderdaad is dichtbij, aan de overkant van de Waal, stroomdalgrasland aanwezig dat voor stikstofdepositie gevoelig is en waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld. Maar ook verder weg zijn gevoelige prioritaire habitattypen aanwezig die kunnen worden beïnvloed.

De kans dat de verandering in geluidsniveaus effect heeft op vogelsoorten die vanuit de Natura 2000-gebieden in de nabije omgeving komen foerageren, is volgens de startnotitie klein omdat de te beschermen gebieden erg ver weg zijn. De Commissie constateert echter dat het deelgebied Waal van Natura 2000-gebied Rijntakken op korte afstand van het bedrijfsterrein ligt. Voor de hele Waal zijn meerdere, voor verstoring gevoelige vogelsoorten in de instandhoudingsdoelstellingen opgenomen die ook dichtbij de nieuwe installatie zouden kunnen foerageren of doortrekken.

Het is om deze redenen noodzakelijk om goed te onderbouwen of significante gevolgen op instandhoudingsdoelstellingen zijn uit te sluiten. Is dat niet het geval, dan zal in een Passende beoordeling moeten worden aangetoond of er sprake is van aantasting van natuurlijke kenmerken. De Commissie geeft hieronder enkele aanvullingen bij het onderzoeksvoorstel uit de startnotitie.

4.3.1 Gevolgen voor beschermde gebieden

Bepaal het studiegebied — het gebied waar extra depositie of verstoring ten gevolge van het voornemen kunnen optreden — aan de hand van een modelberekening. Geef de begrenzingen van Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en EHS (Natuurnetwerk)-gebieden in het studiegebied duidelijk aan op kaart.

Natura 2000-gebieden

In de startnotitie zijn vier Natura 2000-gebieden genoemd die mogelijk beïnvloed kunnen worden door depositie (Rijntakken, Bruuk, Jansberg, Veluwe). Houd daarbij ook rekening met enkele Beschermde Natuurmonumenten die in het Rijk van Nijmegen aanwezig zijn (Refter, Boswachterij Groesbeek, Oude Waal). Eventuele gevolgen van verstoring zullen beperkt blijven tot enkele prioritaire soorten uit het deelgebied Waal van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Laat op basis van de bovengenoemde berekeningen zien dat andere Natura 2000-gebieden geen gevolgen ondervinden van het voornemen. Beschrijf per gebied:

- de instandhoudingsdoelstellingen voor de relevante habitattypen en soorten. Geef aan of het om behoud- of verbeteropgaven gaat;

¹⁶ Bij vermeden emissies kan naast CO₂ ook gekeken worden naar mogelijke vermindering van emissies van bijvoorbeeld PM₁₀, NO_x en SO₂.

- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit¹⁷ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends;
- de extra stikstofdepositie in mol/ha/jaar¹⁸, afgezet tegen de *feitelijke, actuele* achtergronddepositie. Ga na of kritische depositiewaarden¹⁹ (kunnen) worden overschreden. Beoordeel de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen. Het gaat daarbij zowel om de gevolgen van het voornemen op zich als om de gevolgen van het voornemen in combinatie met plannen of projecten buiten het terrein van de inrichting die de instandhoudingsdoelstellingen kunnen beïnvloeden;
- de extra verzuring door uitstoot van SO₂ en eventueel andere verzurende stoffen die niet in de stikstofdepositiebepalingen terechtkomen, maar wel een verzurend effect kunnen hebben op daarvoor gevoelige habitattypen die in de instandhoudingsdoelstellingen zijn opgenomen;
- de wijziging in de geluidbelasting in de omgeving, met bijzondere aandacht voor een eventuele verschuiving van de 47 dB(A)-contour. Deze contour vormt een kritische verstoringsgrens voor vogels van open gebieden (Reijnen et al. 1992). Verschuift deze contour, ga dan na of er binnen de nieuwe contour vogelsoorten worden waargenomen die in de instandhoudingsdoelen van het N2000-gebied 'Rijntakken' zijn opgenomen. Beoordeel de gevolgen zowel van het voornemen afzonderlijk als van het voornemen in combinatie met andere plannen of projecten voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Als niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een of meer Natura 2000-gebieden, dan dient een Passende beoordeling te worden opgesteld. Betrek (indien nodig) mitigerende maatregelen bij de beoordeling.

Gevolgen voor beschermde soorten

De startnotitie geeft aan dat in het plangebied beschermde soorten aanwezig zijn, zoals vleermuizen en vogels. Beschrijf welke effecten te verwachten zijn op de soorten in het studiegebied die door de Flora- en faunawet zijn beschermd en op soorten die niet door de Flora- en faunawet worden beschermd, maar die worden bedreigd. Geef aan waar deze soorten voorkomen en welk beschermingsregime ervoor geldt. Als verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet kunnen worden overtreden of als het risico bestaat op gevolgen voor de lokale staat van instandhouding van soorten, geef dan aan welke mitigerende maatregelen (kunnen) worden getroffen. Ga in op mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie beveelt aan om niet alleen te kijken naar soorten waarvoor externe werking in het kader van Natura 2000 van belang is (zie boven), maar ook naar wintergasten en weidevogels met een matige tot slechte staat van instandhouding die in de omgeving regelmatig

¹⁷ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van EL&I: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=profielen>.

¹⁸ Gebruik hiervoor bijvoorbeeld de AERIUS-tools die recentelijk tot stand zijn gekomen. In de AERIUS-calculator kan de extra emissie worden ingevoerd, waarbij dan de depositie op de gevoelige habitats in de N2000-gebieden wordt uitgerekend.

¹⁹ De kritische depositiewaarden voor Natura 2000 habitattypen zijn opgenomen in H.F. van Dobben, R. Bobbink, D. Bal en A. van Hinsberg, (2012): Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Alterra-rapport 2397.

foerageren, rusten of broeden en die mogelijk eerst niet en nu wel binnen de verstoringsgrens van 47 dB(A) terechtkomen. Beschrijf naast de eventuele effecten van het voornemen ook mogelijke mitigerende maatregelen.

5. Overige aspecten

5.1 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt, op korte termijn kan worden ingevuld.

5.2 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de vergelijking van de alternatieven en bij de toetsing van de alternatieven aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen (zoals bron, ouderdom en betrouwbaarheid van gegevens). Geef daarvoor in het MER inzicht in:

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden;
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor de significantie van verschillen tussen alternatieven, en daarmee voor de vergelijking van alternatieven;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden.

5.3 Vorm en presentatie

Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdttekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: GDF Suez Energie Nederland B.V.

Bevoegd gezag: Omgevingsdienst Regio Nijmegen (coördinerend)

Besluit: vaststellen van een omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: C18.4 en C22.1

Activiteit: oprichten en gebruiken van twee biomassaverbrandingsinstallaties en het ongedaan maken van de mogelijkheid om biomassa bij te stoken in een kolencentrale.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Overheid.nl van: 12 januari 2015

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 13 januari t/m 24 februari 2015

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 18 december 2014

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 26 februari 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dr.ir. F.G. van den Aarsen

ir. T.B.J. Bremer

ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

drs. S.R.J. Jansen

dr. J. Lembrechts (werkgroepsecretaris)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie op 5 februari 2015 een locatiebezoek afgelegd. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Startnotitie m.e.r. Biomassagestookte basislastketel van 8 MWth en biomassagestookte warmtekrachtcentrale van 20 MWth, locatie Centrale Gelderland, GDF Suez Energie Nederland B.V., 11 december 2014;
- Beschikking Wet Milieubeheer Gedeputeerde Staten van Gelderland, 10 mei 2007;
- Brief van de heer H. Bussing van GDF, 23 februari 2015.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 5 februari van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het
milieueffectrapport Biomassaverbrandingsinstallaties
GDF Suez te Nijmegen**

ISBN: 978-90-421-4067-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

